

Anna Mercadé Ferrando

PRESIDENTA DE L'OBSERVATORI DONA, EMPRESA I ECONOMIA DE LA CAMBRA DE COMERÇ DE BARCELONA

Anna Mercadé, una lluitadora històrica per la igualtat de la dona en el mercat laboral i l'empresa, assegura que aquestes tenen unes competències que permeten que les companyies que dirigeixen siguin més rendibles i amb més solvència comercial. Ara bé, encara són molt poques les que arriben a dalt. **Per Anna Pinter**

“Quan les dones lideren les empreses tot funciona més bé”

Fa més de vint anys que lluita per la igualtat de les dones en el món de l'empresa. Darre-rament en molts dels seus articles repeteix que cal un nou contracte social. Per què? Tenim un contracte social de fa més de 100 anys. Amb uns horaris partits que no permeten conciliar vida familiar i vida laboral. Les dones ens hem posat a treballar i ja no volem quedar-nos a casa, però no ens acompanya l'organització del temps, ni de les responsabilitats.

Vostè ha dit que perquè una societat progressi econòmicament han de treballar homes i dones.

És necessari que les dones entrin al mercat de treball. I que s'hi mantinguin. Nosaltres farem un estudi en què demostrarem com una manca de protecció a les dones durant la maternitat fa baixar en picat la demografia. I aleshores qui pagarà les pensions? El drama és que encara hi ha moltes dones, amb dues carreres, que surten del mercat de treball per tenir cura dels fills perquè els horaris laborals són in-

“

Les empreses amb dones al capdavant són més rendibles i hi ha més benestar

El 67% de les empreses no tenen cap dona en les seves cúpules directives

Tenim un contracte social de fa més de 100 anys, amb una organització del temps obsoleta

compatibles, i quan s'hi volen reincorporar no troben feina.

Des de l'Observatori van quantificar que la sortida de talent femení representava unes pèrdues de 1.000 milions d'euros a Catalunya. Ara segur que és més. Aleshores només quantificàvem el que es deixava de gastar quan en una família un dels sous desapareix. A més, ens vam centrar en les professionals que havien treballat en llocs directius.

El cercle viciós es tanca, a més, amb una presència molt baixa de dones en llocs de direcció.

Així és, és tot una roda, com que tenen jornades reduïdes o deixen de treballar en l'edat que poden començar a tenir ocupacions amb més responsabilitat, la presència de dones en consells o en cúpules directives és molt baixa. De fet, a Catalunya el 71% de les empreses no tenen cap dona als seus consells i el 67% no en tenen cap a les cúpules directi-

ves. Això és moltíssim. Les empreses en què les dones participen en decisions són més rendibles, tenen més solvència comercial i milloren els beneficis de l'empresa. Tot funciona més bé.

Per què?

Les dones tenen una major visió estratègica com a consumidoros i tenen unes competències diferents, com la de treballar en grup, la motivació als equips i el benestar, que fan les empreses més rendibles. Un estudi de Harvard va demostrar que a les empreses amb dones a les cúpules hi ha més benestar. Els homes, en canvi, tenen assumit un sistema piramidal d'ordeno i man-

De quina manera s'aconseguiria fer un canvi del sistema?

Mentre no hi hagi un 45% de les dones en llocs directius no es notarà el canvi, perquè sol passar que la que puja, com que li ha costat tant, s'assimila al sistema de manar masculí per no quedar-se'n fora. Les dones tenim la responsabilitat de ser valentes i de no copiar els valors masculins, que no

EL LIDERATGE FEMENÍ

Carregada d'iniciatives

Anna Mercadé és la directora de l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona, que ella mateixa va crear. Actualment, és assessora del president de la Cambra i de moltes altres institucions.

Fa més de 25 anys que es dedica a orientar i a formar dones en el seu projecte professional. Ella va ser la fundadora de Fidem (Fundació Internacional de la Dona Treballadora) i des d'aquí va engegar un programa de microcrèdits que ha servit per posar en marxa centenars de negocis liderats per dones a Catalunya i que després es va copiar a la resta d'Espanya.

Ella va ser una de les primeres expertes nomenades a la UE dedicades a la creació d'empreses per dones i promotora de moltes altres iniciatives amb aquest ambició objectiu.

Anna Mercadé Ferrando és la directora de l'Observatori Dona, Empresa i Economia. ARXIU

oblidem que han fracassat. Tenim l'exemple de la presidenta del Círculo de Empresarios, Mónica Oriol, que va dir que no contractaria dones en edat fèrtil.

Aquesta dona en un país europeu l'haurien destituït. Aquestes declaracions no van només contra les dones sinó que van contra la societat i contra el progrés econòmic. Un país que no afavoreix la natalitat està condemnat.

I no només això, encara existeix una bretxa salarial entre dones i homes, que se situa en un 19%.

Si es compara només preu-hora hi ha una diferència d'un 19%, però si hi entren altres consideracions més globals pot arribar fins a una diferència del 30%. Fins i tot en quadres mitjans hi ha molta més diferència. A Suïssa el govern ha desenvolupat una aplicació perquè puguin denunciar aquesta desigualtat a dintre de les empreses. L'home entra d'entrada i negocia a l'alta i, per tant, totes les millores salarials que se sumen sempre deixaran la dona per sota.

Els homes tenen més capaci-

tat per negociar salaris que les dones?

Sí, com que fa poc que estem en el mercat de treball tenim un problema d'autoestima. I a més, actuem amb més austeritat i pragmatisme, que acaba anant en contra nostre. Ens explicaven recentment que, en una gran empresa catalana, les dones que tenien llocs de direcció escollien cotxes d'empresa petits -i els homes els més grans possible, per poder aparcar en qualsevol lloc.

La manca de visibilitat de les dones és un altre llast.

Per això crec fermament en les quotes. Tenim una llei d'igualtat molt maca, però no hem aconseguit millorar les xifres de presència femenina als llocs de direcció perquè la llei no obliga, només recomana. Encara preval un model de contactes empresarials en horaris intempestius, amb dinars de tres hores als quals les dones no van, perquè tenen unes altres prioritats.

I es queden fora de les xarxes de contactes en el món dels negocis.

És clar, per això no hi ha dones en llocs de decisió importants,

Unes declaracions com les de Mónica Oriol l'haurien portat a judici a qualsevol país

L'horari laboral europeu s'hauria d'implantar per llei com va passar amb el tabac

Tenim una llei d'igualtat molt maca, però no hem aconseguit millorar les xifres

ni als consells de les empreses, ni a les cambres de comerç, ni a les administracions públiques. Si hi hagués dones a aquests llocs tot canviaria, tot funcionaria millor.

Aleshores tot indica que la solució seria adoptar d'un cop l'horari laboral europeu, que és una de les seves obsessions.

Fa més de 20 anys que lluito per aquest tema, i resulta depriment. Només caldria que alguns polítics es possessin d'acord i fessin com amb la llei del tabac, implantar l'horari laboral europeu per llei. L'any passat vam fer un estudi per saber què opinaven les empreses d'aquest tema.

I els van sorprendre els resultats.

Doncs sí, perquè el 40% de les empreses catalanes ja fan horari europeu, i la resta estarien disposades a adoptar-lo si tot-hom ho fes i, a més, tenien molt clar per què convenia.

Per què és convenient un horari més racional?

Primer, perquè no hi hauria una taxa tan elevada de fracàs escolar. Segon, per la carrera

professional de les dones, que no les forçaria a sortir del mercat laboral. Tercer, reconeixen que les empreses serien més competitives. Està demostrat que a les companyies amb un horari racional millora la productivitat, no es perd tant el temps. I a més milloraria les relacions amb empreses europees.

Però com superem un tema cultural com el presencialisme, és a dir, escalfar la cadira fins que marxi el cap?

Canviar l'horari laboral seria el primer pas. Lamentablement preval un sistema directiu empresarial que té un concepte equivocat. Es creu que com més hores estàs a l'empresa més compromís tens. Això és mentida. I a sobre es donen dues dades preocupants, els nens d'aquí són els que menys dormen d'Europa i les dones, les més medicalitzades.

Ara tenim a prop les eleccions generals, és un bon moment. Hi ha cap partit que s'hagi compromès?

No. Tots diuen que sí, fan moltes comissions, molts consells, però al final res.